

Gmina i miasto Pisz

Gmina i miasto Pisz

Największa gmina w Polsce pod względem powierzchni posiada przebogatą paletę walorów przyrodniczo - krajobrazowych. Ciekawą atrakcją turystyczną gminy jest rzeka Pisa, która stanowi swojego rodzaju łącznik między wodnymi szlakami Wielkich Jezior Mazurskich a Narwią. Rzeką Pisz, zwłaszcza w górnym biegu oferuje niepowtarzalne walory krajobrazowe, które najlepiej można docenić podczas spływu kajakowego. Najstarszym zabytkiem w Piszcu jest wieża kościoła pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela. Na uwagę zasługują ściany z ryglówki wzniesione w 1737r. Sam kościół, wzniesiony w ostatnich latach XVII wieku, został przebudowany w 1843 roku. We wnętrzu kościoła zachował się ołtarz główny z okresu późnego renesansu, odnowiony w latach 2017/2018 oraz barokowa ambona pochodząca z 1701 roku. Z XVII wieku pochodzą: krucyfiks drewniany, polichromowany, polichromowany pelikan oraz chrzcielnica. W mieście można obejrzeć ślady po byłym zamku krzyżackim przy ul. Gizewiusza. Zamek został wzniesiony w XIV w. na planie prostokąta nad brzegami rzeki Pisy. Wielokrotnie niszczone i przebudowywane, już w XVIII stuleciu stracił swe znaczenie militarne i przeszedł w ręce prywatne.

W 1837r. część murów rozebrano i pozostałości przystosowano do celów mieszkalnych. W 1945r. obiekt został zniszczony. Ruiny przetrwały do lat sześćdziesiątych. Wtedy to rozebrano fragmenty widocznych jeszcze murów obronnych i zasypano piwnice (prawdopodobnie XVIII-wieczne). Pozostałości są dziś jeszcze czytelne w alejach parku miejskiego nad Piszą. W 2003r. przeprowadzono w tym miejscu wstępne prace archeologiczne. Natrafiono na mury obronne, bramę i fragmenty piwnic. Z zamkiem piskim wiąże się legenda o przejściu podziemnym wiodącym do dawnego folwarku krzyżackiego w Łupkach. Przejście miało prowadzić pod dnem Pisy. Warte uwagi są zabytkowe domy pochodzące z dawnej zabudowy miejskiej. Zachowały się trzy domy w stylu barokowym: parterowy przy ulicy Rybackiej 8 oraz piętrowe przy Lipowej 5 i 22. Dom przy ulicy Rybackiej pochodzi z XVIII wieku, a dom przy ulicy Lipowej z XIX wieku. Wszystkie są murowane, otynkowane, złożone na planie prostokąta, dwudzielne. Zabytkowe domy przy ulicy

Rybackiej oznaczone są numerami: 9,12,13,15,16,17,18 i 30 pochodzą z pierwszej połowy XIX wieku.

Do rejestru zabytków wpisany jest ratusz neogotycki i stojący obok budynek w tym samym stylu. Ratusz w Piszcu istniał już zapewne w XVII w. Na planie ukazującym Pisz w 1684r. zaznaczono bryłę ratusza zamykającą południową pierzeję rynku. To zapewne ten właśnie budynek przetrwał do 1898r., gdy wykonano najstarszą znaną fotografię Piszca, przedstawiającą stary ratusz przed rozbiórką. Trzy lata później za francuskie pieniądze pochodzące z kontrybucji wojennej (po klęsce Francji w wojnie z Prusami w latach 1870 - 71r.) wybudowano w tym samym miejscu nowy obiekt. Ratusz oddano do użytku w 1901r. W ratuszu mieści się aktualnie Prokuratura oraz Muzeum Ziemi Piskiej. W muzeum eksponowana jest fauna i flora Puszczy Piskiej, piśmiennictwo polskie na Mazurach oraz dokumenty z historii Piszca. Inne zabytki godne uwagi to plebania ewangelicka przy placu Daszyńskiego 13B oraz kaplica cmentarna przy ul. Dworcowej.

- [Udostępnij](#)
- [Drukuj](#)
- [PDF](#)